

Είμαστε μια φοβική κοινωνία που παραπαίει

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ: Μένουμε στα γενικά και εύχρα, δύσκολα προχωρούμε στην πράξη και την ουσία

Μεσα σε μια νύχτα αποφάσισε την πρόωπη αφιέρωσή της για να ασχοληθεί με πράγματα εξίσου σημαντικά και που δεν είχε την δυνατότητα να κάνει όσο καιρό ήταν διευθύντρια στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Το ταξίδι αυτό έδωσε στην Ελεονώρα Γαβριηλίδη πολύτιμες εμπειρίες για τις οποίες δηλώνει ευγνώμων. Της έδωσε όμως και απογοητεύσεις γιατί απουσίαζε η ταχύτητα στη λήψη και εκτέλεση αποφάσεων, όπως απουσίαζε και το όραμα. Τη δυσκόλευαν οι διαδικασίες χωρίς λογική, η ατέρμονη γραφειοκρατία που κάποτε γινόταν αυτοσκοπός, η ευθυνοφοβία που είναι κολλητική από τον ένα στον άλλο. Αποκαλύπτει πως οι προσπάθειες της να ταραξει κάπως τα λιμνάζοντα ύδατα δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα καθώς υπάρχουν τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές αντιστάσεις. Τονίζει πως είμαστε εν πολλοίς μια φοβική κοινωνία που παραπαίει χωρίς κατεύθυνση και συγκεκριμένους στόχους, ίσως και χωρίς ηγέτες. Ότι μένουμε στα γενικά και εύχρα και δύσκολα προχωρούμε στην πράξη και την ουσία, δύσκολα φτάνουμε στα επιθυμητά τελικά αποτελέσματα.

-Γιατί αποφασίσατε να αφιερώνετε πρόωρα από το ΓΠΠ; Θεώρησα ότι έκλεινε ένας κύκλος φυσιολογικά τόσο για μένα όσο και για το Γραφείο μου και θέλησα ενώ έχω ακόμα τη διδασκαλία και την ενέργεια να ασχοληθώ με άλλα που για μένα είναι εξίσου σημαντικά και δεν είχα τη δυνατότητα να κάνω ενώ ήμουν στο ΓΠΠ. Επίσης από πλευράς δοντολογίας έκρινα ορθότερο για το Γραφείο, τον

Η αλλαγή στο δημόσιο προέχει να γίνει με τους ρυθμούς που πρέπει και να μην είναι ξεπερασμένη την ώρα που θα ολοκληρωθεί

όποιον θα με διαδεχθεί, τον κυβερνητικό Εκπρόσωπο αλλά και το υπουργείο Εσωτερικών στο οποίο το ΓΠΠ υπάγεται, να αποχωρήσω προτού αρχίσει η αναδιοργάνωση και όχι στο μέσο της.

-Είστε άνθρωπος που παίρνει αποφάσεις εύκολα; Ναι, και τις εφαρμόζω αμέσως από τη στιγμή που η εικόνα έχει ξεκαθαρίσει μέσα μου. Πρέπει όμως να πω ότι η μάλλον ξαφνική απόφαση μου, γιατί μέχρι το Γενάρη δεν με είχε καν απασχολήσει το θέμα, ξέγινε πολλούς και είδα και ένα σκόλιο που το παρουσίαζε περίπου ως μυστήριο. Κανένα μυστήριο. Έτσι λειτουργώ πάντα.

-Αναλαμβάνοντας πριν πέντε χρόνια τη διεύθυνση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, ποιος στόχος είχατε θέσει; Ένας κύριος στόχος ήταν να μετεξελιχθεί το Γραφείο σε μια πραγματική επικοινωνιακή υπηρεσία που -όπως συμβαίνει στις πιο προχωρημένες χώρες στην ΕΕ την εποχή αυτή- να στοχεύει ως πρώτη προτεραιότητα στη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Αυτό επιτυγχάνεται με δύο κυρίως τρόπους: από τη μια διευκολύνοντας τη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία της διαμόρφωσης των πολιτικών του κράτους με διάφορες μεθόδους και τεχνικές. Από την άλλη, πιο προφανώς, βελτιώνεται η ζωή των πολιτών όταν επιτευχθεί η αλλαγή συμπεριφοράς της κοινωνίας προς το καλύτερο. Άποψη μου που ανέπτυξε σε αρκετά υπηρεσιακά σημειώματα και παρουσιάσεις, είναι ότι, όπως έχει διαμορφωθεί το εidosογραφικό τοπίο στον τόπο με την πολυφωνία στα ΜΜΕ δεν υφίσταται πλέον λόγος για το ΓΠΠ να συνεχίζει να λειτουργεί μεταξύ άλλων και ως εidosογραφικός/ δημοσιογραφικός οργανισμός, αλλά θα πρέπει να μετεξελιχθεί σε έναν πραγματικό επικοινωνιακό οργανισμό καταργώντας ή τροποποιώντας δραστηριότητες που είναι περιττές ή βλάπτουν προς αυτή την κατεύθυνση, υπάρχουν όμως αρκετά ακόμα να γίνουν και αρκετά που πρέπει πλέον να πάψουν να γίνονται ώστε το λίγο προσωπικό που απομένει στο ΓΠΠ να ασχολείται με αυτά που μια σύγχρονη δημοκρατία χρειάζεται και όχι με παραχρήμας πρακτικές. Κύριος στόχος μου ήταν να βρει η Κύπρος τη θέση της στο ευρωπαϊκό επικοινωνιακό γίγνεσθαι. Αυτός ο στόχος είναι πολύ ευτυχής να πω ότι έχει επιτευχθεί πλήρως.

ΦΩΤΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Πιο σωστό το ΓΠΠ να έχει μια αυτονομία

-Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών έχει ένα τεράστιο εθνικό πλούτο, το Αρχείο του. Ναι, έχει ψηφιοποιηθεί πάνω από ένα εκατομμύριο σελίδες. Στη Λεμεσό συνεργαστήκαμε με τον δήμο και οποιοσδήποτε μπορεί να επισκεφθεί το αρχείο μας και με λέξεις κλειδιά με τη χρήση υπολογιστή να βρει αυτό που θέλει. Το ίδιο γίνεται στο υπόγειο του ΓΠΠ. Εντοπίσαμε 1-2 κτήρια κατάλληλα για τη στέγαση του αρχείου αλλά δεν ευδοκίμησε η μετατόπιση. Πρόσφατα είχαμε αρχίσει να επεξεργάζομαστε ενδιάμεση λύση στον χώρο του ΓΠΠ. Εύχομαι αυτό να γίνει σύντομα.

-Το ΓΠΠ γιατί υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών; Είναι πράγματι φαινομενικά ένα παράδοξο παρότι δεν δημιουργήσε ποτέ ουσιαστικό πρόβλημα. Παρόλα αυτά, για φιλοσοφικούς αλλά και πρακτικούς λόγους δοκίμασα ως διεύθυνση και συστηνικά πολλές φορές να επιτύχουμε ένα επίπεδο αυτονομίας για το ΓΠΠ και αυτό γιατί θεωρούσαμε ορθότερο μια κρατική υπηρεσία επικοινωνίας να μην είναι τμήμα Υπουργείου εφόσον εργάζεται επί ίσους όρους με όλα τα υπουργεία για την προβολή του κυβερνητικού έργου. Λόγω του επιτελικού αυτού ρόλου θα ήταν πιο σωστό το ΓΠΠ να έχει μια αυτονομία όπως π.χ. το Γενικό Λογιστήριο, ή να ενταχθεί στην Προεδρία. Μια τέτοια αλλαγή θα καταστήσει ευκολότερο για το ΓΠΠ να έχει την εικόνα που του αρμόζει μέσα στην κοινωνία.

-Συμμετείχατε στην Ομάδα της Βενετίας; Ναι. Αυτή είναι η άτυπη οργάνωση των Διευθυντών των Γραφείων Τύπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα τελευταία τρία χρόνια ήμουν μέλος της πολύ μικρής συντονιστικής ομάδας των πέντε ατόμων της ιδιότυπας επιτροπής που ετοίμαζε την αξιολόγηση, οργάνωνε τις συνεδρίες, διοργάνωνε ειδικά σεμινάρια σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα επικοινωνίας και είμαι ευτυχής που μέσω αυτής της δραστηριότητας ήμουν μεταξύ των ιδρυτικών μελών στην Ένωση Διευθυντών Επικοινωνίας της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, της οποίας και παραμένω μέλος και μετά την αποχώρησή μου από τον δημόσιο τομέα.

-Πού σκόλωνε η προσπάθειά σας για αλλαγές; Στο ότι φυσιολογικά και ορθά το ΓΠΠ έχει και άλλα καίριας σημασίας καθήκοντα, όπως την προώθηση

της χώρας στο εξωτερικό, όπου δεν είναι πάντα εύκολα τα πράγματα, ούτε στο κυπριακό, ούτε στην οικονομία, ούτε στα θέματα ενέργειας -για να αναφέρουμε τα πιο σημαντικά. Επίσης, και δεν θα μασήσω τα λόγια μου, η προσπάθειά μου σκόλωνε και λόγω της «παράδοσης». Δηλαδή της τάσης να ακολουθείται η πεπατημένη, και της συνήθειας. Τα πολιτικά πρόσωπα στην Κύπρο που καλύπτει με λειτουργό του το ΓΠΠ έχουν συνήθεισε σε μια συγκεκριμένη διαδικασία και δεν πειθονται εύκολα να δοκιμάσουν μια αλλαγή, καθώς θεωρούν ότι ο ρόλος του ΓΠΠ εξαντλείται με την έκδοση ανακοινώσεων, τη συγγραφή ομιλιών και τον χειρισμό των κοινωνικών δικτύων. Οι περιστάσεις κές προσπάθειες μου να ταραξω κάπως τα λιμνάζοντα ύδατα δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα και αυτό είναι απόλυτα κατανοητό.

-Αυτό τι δείχνει; Όχι κάτι φοβερό πιστεύω. Περνούμε ένα μεταβατικό στάδιο και ενώ κάναμε μια εξαιρετική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ που έδειξε ότι έχει δυνατότητες το Γραφείο, στη συνέχεια χάθηκε η δυναμική σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Επίσης οι αλλαγές είναι κατά βάση δύσκολες και ενίοτε και χρονοβόρες καθώς υπάρχουν τόσο εσωτερικές και εξωτερικές αντιστάσεις.

-Δοκιμάσατε να αλλάξετε έστω και μικρά πράγματα και βρήκατε αντίσταση; Φυσικά, και αυτό είναι κατανοητό και αναμενόμενο. Όταν κάτι γίνεται με ένα συγκεκριμένο τρόπο για δεκαετίες και έρχεται να αλλάξει τόσο στη φιλοσοφία όσο και στη διαδικασία, μόνο αν είσαι αφελής δεν αναμένεις να συναντήσεις αντίσταση. Έτσι είναι οι περισσότεροι άνθρωποι. Απεχθάνονται την αλλαγή γιατί τους φοβίζει το άγνωστο.

-Η αναδιάρθρωση όμως της Δημόσιας Υπηρεσίας είναι μνημονιακή δέσμευση. Λόγω του ότι είναι αλλαγή. Αυτό είναι το βέβαιο. Το θέμα είναι η αλλαγή να είναι ουσιαστική και επωφελής, να γίνει με τους ρυθμούς που πρέπει και να μην είναι ξεπερασμένη την ώρα που θα ολοκληρωθεί. Ένα από τα κύρια προβλήματα μας στην Κύπρο είναι ο τεράστιος χρόνος που απαιτείται συνήθως για να γίνουν αυτά που επιβάλλεται και που είναι προς όφελος όλων. Και αυτό δεν αφορά μόνο τον δημόσιο τομέα. Τι να πω, είμαστε εν πολλοίς μια φοβική κοινωνία που παραπαίει χωρίς κατεύθυνση και συγκεκριμένους στόχους, ίσως και χωρίς ηγέτες. Μένουμε στα γενικά και εύχρα. Δύσκολα προχω-

ρούμε στην πράξη και την ουσία, δύσκολα φτάνουμε στα επιθυμητά τελικά αποτελέσματα.

-Αυτό το πρόβλημα κατάφερε η δημόσια υπηρεσία και το ΓΠΠ να το αλλάξει κάνοντας μια πολύ καλή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ το δεύτερο βήμα του 2012. Πράγματι. Φαίνεται ότι όταν θέλουμε και το αποφασίσουμε μπορούμε. Και πετύχαμε παρά το ότι αργήσαμε να εμπλακούμε. Ήταν μια εξαιρετική εμπειρία που θα θυμάμαι πάντα με χαρά. Η Προεδρία πέτυχε μεταξύ άλλων και διότι μερικοί δον Κικώτες ανέλαβαν ευθύνες που δεν τους αναλογούσαν. Είναι τα άτομα - δημόσιοι υπάλληλοι που έκαναν την πετυχημένη Προεδρία, εκείνοι που ήταν διατεθειμένοι να βάλουν πλάτη στην προσπάθεια αυτή και να αντιληφθούν ότι δεν ήταν εφικτό να αναμένουν να γίνονται ελεγχοί επί ελέγχων και να καλύπτονται πίσω από γραφειοκρατικούς και εν πολλοίς απαρχαιωμένους κανονισμούς. Αν εφαρμόζονταν η τυπολατρία και ευθυνοφοβία που συχνά συναντούμε στο κυπριακό δημόσιο, η Προεδρία δεν θα είχε πιθανότητα επιτυχίας. Ευτυχώς που βρέθηκαν εκείνη την περίοδο οι φωτισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι που το έκαναν αυτό.

-Γιατί χάθηκε όλη αυτή η γνώση και εμπειρία; Δεν χάθηκε. Είναι εκεί. Εν μέρει στα αζήτητα, Λυπούμια να πω. Όπως είπα πριν, έχουμε ένα θέμα στον τόπο μας: Είναι και αυτό ζήτημα ηγεσίας και προγραμματισμού. Δεν αφιερώνουμε ως Πολιτεία χρόνο και φαιά ουσία να προγραμματίσουμε και να πετύχουμε την κεφαλαιοποίηση αυτών που με μεγάλες ατομικές ή και συλλογικές προσπάθειες και

Με δυσκόλευαν η ατέρμονη γραφειοκρατία και η ευθυνοφοβία

-Τι θα κάνει τώρα η Ελεονώρα Γαβριηλίδη; Θα ζήσω όπως θέλω και θα ορίζω τον εαυτό και τον χρόνο μου. Αυτός τουλάχιστον είναι ο θεωρητικός στόχος. Οι σπουδές μου είναι στη Λογική, Γλωσσολογία και Φιλοσοφία με ειδικευση στην Ηθική Φιλοσοφία, στην οποία έχω μάστερ και διδακτορικό. Έχω επίσης ένα μάστερ στη Δημόσια Διοίκηση και τεράστια πείρα στην Επικοινωνία. Θέλω να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου με δημιουργικό τρόπο για να βοηθήσω κι άλλους ανθρώπους να ωφεληθούν από αυτές. Με ενδιαφέρουν επίσης η φιλοσοφία της τέχνης, η ζωγραφική και η κεραμική. Μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες και στο πρόγραμμά μου είναι τώρα να μάθω ρωσικά και ισπανικά.

-Είχατε εκδώσει το 1991 μια ποιητική συλλογή; Ναι, όσο καιρό ήμουν στο ΓΠΠ δεν μπορούσα να ασχοληθώ όσο σοβαρά θα ήθελα με τα ενδιαφέροντά μου αυτά. Θέλω να γράψω, να ασχοληθώ με τη φιλοσοφία, να κάνω συνεργασίες με Πανεπιστήμια, να αγγίξω όσο περισσότερο κόσμο μπορώ με αυτήν τη γνώση, την εμπειρία και με κάποια θέματα πιο συγκεκριμένα στον τομέα της Ηθικής Φιλοσοφίας. Θα ήθε-

λα να δουλέψω ως φιλοσοφική σύμβουλος. Ο φιλοσοφικός σύμβουλος είναι κάποιος που εργάζεται με άτομα ή μικρές ομάδες, ακόμα και μέσα στο πλαίσιο εκπαίδευσης του προσωπικού εταιρειών, και αναλύει φιλοσοφικές έννοιες με τρόπο ώστε το συγκεκριμένο άτομο ή ομάδα να μπορέσει να ξεκαθαρίσει τη σκέψη του και να διευκολυνθεί στο να πάρει αποφάσεις. Κάτι καινοτόμο στην Κύπρο τουλάχιστον, θα παραδίω αυτό που ονομάζω «μαθήματα ευτυχίας». Δεν πρόκειται για κάτι μυστικιστικό. Το αντίθετο θα έλεγα. Θέλω να αξιοποιήσω κυρίως τη φιλοσοφική σκέψη του Αριστοτέλη, καθώς και άλλων φιλοσόφων όπως των Wittgenstein, John Stuart Mill, Bertrand Russel και φυσικά του Πλάτωνα για να διδάξω με απλά βήματα πώς βρισκόμαστε κάποιος την ευτυχία στη ζωή του. Με στοχεύει να βλέπω ανθρώπους αναίτια δυστυχείς.

-Ποιο θα είναι το πρώτο βήμα; Ξεκίνησα να δουλεύω ξανά κείμενα που περιμένουν εδώ και 20 χρόνια να ολοκληρωθούν και να εκδοθούν. Ασχολούμαι και με ένα μυσθιστόρημα. Ετοιμάζω και για κάποιες συνεργασίες με Πανεπιστήμια. Βλέπω πως θα μπορέσω να οργανώσω καλύτερα

τις ομάδες της συμβουλευτικής. Το 24ωρο είναι πολύ μικρό. Δίνω κάποιες διαλέξεις για θέματα επικοινωνίας επίσης. Νόμιζα ότι θα είχα χρόνο για ζωγραφική, αλλά ακόμα δε βρέθηκα.

-Το ταξίδι στη Δημόσια Υπηρεσία τι σας έδωσε; Πολλή χαρά, τεράστιες και πολύτιμες εμπειρίες, για τις οποίες είμαι ευγνώμων. Και αυτό παρά τις κάποιες αναπόφευκτες απογοητεύσεις, κυρίως λόγω της έλλειψης ταχύτητας στη λήψη και εκτέλεση αποφάσεων, αλλά και λόγω μιας σχετικής έλλειψης οράματος και συνεπακόλουθα κατεύθυνσης στο Δημόσιο και στην πολιτική ηγεσία παράλληλα. Με δυσκόλευαν οι διαδικασίες που δεν είχαν κάποια λογική, η ατέρμονη γραφειοκρατία που κάποτε γινόταν και αυτοσκοπός, η ευθυνοφοβία που καλλιεργείται και την κολλά ο ένας στον άλλο σαν τη γρίπη. Παρόλα αυτά, ο συνολικός απολογισμός είναι θετικός, με μεγαλύτερο θετικό του πολλούς αξιόλογους ανθρώπους που γνώρισα και συνεργάστηκα μαζί τους και έμαθα από αυτούς πολλά.

-Ποιος είναι ο καινούργιος στόχος; Να δημιουργώ και να χαίρομαι. Να κάνω εκείνα που θεωρώ σημαντικά και να μην ασχολούμαι ποτέ πια με κάτι σάσιμο για μένα και το πλέγμα των αξιών μου ή με κάτι που δεν μπορεί η ίδια να ελέγξει την επιτυχία ή αποτυχία του. Με άλλα λόγια να είμαι ελεύθερη.

ΡΟΛΟΣ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

-Ποιος ο ρόλος του ΓΠΠ για το εθνικό μας πρόβλημα; Πολύ σημαντικός. Το ΓΠΠ λειτουργεί κλάδο οξέων με τον διεθνή Τύπο και είναι αυτόνομο τόσο αυτό βοηθά στην προώθηση των θέσεων της Δημοκρατίας στο εξωτερικό. Εξάλλου, χειρίζεται θέματα ενημέρωσης και επαφής με πανεπιστήμια και πανεπιστημιακούς στο εξωτερικό αλλά συνεργάζεται και με πανεπιστήμια στην Κύπρο. Παράλληλα λειτουργεί και κλάδο τουριστικών θεμάτων του οποίου υπήρξε προϊστάμενη για πολλά χρόνια σε συνδυασμό με τον κλάδο ξένων ΜΜΕ. Κάτι που δεν είναι πλατιά γνωστό είναι ότι πολλές από τις εκδόσεις για τουριστικά θέματα του ΓΠΠ είναι δική μου συγγραφική δουλειά της δεκαετίας του '80 και '90. Παράλληλα το ΓΠΠ διατηρεί εξαιρετική επαφή με Τουρκοκύπριους και Τούρκους δημοσιογράφους που τους εξυπηρετεί όπως και τους ξένους δημοσιογράφους. Επίσης, δίνονται μικρές διαρκείς υποτροφίες σε ξένους φοιτητές πολιτικών επιστημών που έρχονται να μελετήσουν το Κυπριακό. Αυτό δημιουργεί φίλους της Κύπρου που πολύ συχνά στην πορεία της ζωής και καριέρας τους βρίσκονται σε σημαντικές θέσεις είτε σε ακαδημαϊκά ιδρύματα, είτε σε ξένες κυβερνήσεις. Αυτό το κομμάτι δουλεύει πάρα πολύ καλά και είμαι πολύ ευτυχής που είχα ουσιαστική και προσωπική εμπλοκή στην οργάνωση και λειτουργία του τομέα αυτού.